

Tsjizjov-Nederland in twee WK's: 18-2

door
Eric van Dusseldorp

TSJIZJOV DUS opnieuw wereldkampioen. Velen hadden voorspeld dat het afgelopen WK dammen in Groningen in een wedloop zou ontgaren tussen Tsjizjov en de Nederlander Ton Sijbrands, met als gevaarlijke outsider de Let Gruntis Valneris. Dat kwam ook aardig uit.

Maar wie had gedacht dat de afloop van dit WK bijna een kopie zou zijn van het WK van 1988 te Pararibo? Ook toen kon Sijbrands de man uit Izjevsk in de eerste toernooihelft nog aardig bijbenen, maar ook toen raakte in de tweede partij de beer los. Tsjizjov bleef winnen, won van alle (!) Nederlanders - minus Sijbrands - en daar kon de bebaarde maestro uit Voorst natuurlijk niet tegen op.

Uiteindelijk had Tsjizjov een ruime marge van twee punten opgebouwd op Sijbrands, die op de tweede plaats tot overmaat van ramp ook nog Gantwang naast zich moest dulden.

Wat veel stof heeft doen opwaaien, is de krankzinnige uithaal van de oude en nieuwe wereldkampioen tegen de Nederlanders. Als men de resultaten van '88 en '90 bij elkaar optelt, is de score Tsjizjov-Nederland: 18-2.

FOTO: ANP
● Alexei Tsjizjov en Ton Sijbrands hebben een onderonsje tijdens het WK dammen in Groningen.

De twee vaderlandse punten werden gescoord door Sijbrands, zodat er een score van 16-0 overblijft in de denkbeeldige match Tsjizjov-Nederland minus Sijbrands: 16-0.

Een krankzinnige uitslag die eigenlijk gewoon niet kan. In de geest van het damspel op grootmeesterniveau is een 16-0 score bijna onmogelijk. Topdammen was toch een remisespel?

In 1988 won Tsjizjov van Clerc - waarover straks meer - en daarnaast van Hendrik van der Zee, Gérard Jansen en Geert van Aalten. Deze laatste speler werd weggetikt, Jansen stond voor de onmogelijke opgave een nadelig maxi-eindspel

met beide kleuren een dam te verdigen (zoiets is tegen een Rus altijd iets vreselijks) en ten slotte werd een lichte onnauwkeurigheid van Van der Zee in een gelijkwaardig klassieke vreselijk afgestraft.

In 1990 bond Tsjizjov - naast Clerc, Jannes van der Wal, Jos Stokkel en opnieuw Geert van Aalten aan zijn zegekar. De partijen van der Wal-Tsjizjov en Van Aalten-Tsjizjov heb ik nog niet gezien; Jos Stokkel, clubgenoot van Sijbrands, verloor door een „lek” in een huisvijtvariant.

En dan komen we terug op Clerc, die in 1988 en 1990 op (in zekere zin) bijna identiek wijze verloor. In

beide gevallen speelde de Hagenaar de „Keller met wit”.

Deze „keller met wit” is zo langzamerhand een uiterst bedenkelijke openingsvariant die alleen nog op het repertoire lijkt te staan van Camel-rokende avonturiers. Zelf hanteer ik deze speelwijze alleen in blitzpartijen en dan nog alleen als ik dronken ben. Het grootste euvel van de Keller met wit is, dat-ie zo goed is voor zwart. De hoofdvariant is goed voor zwart, de zijvarianten zijn goed voor zwart en alle andere varianten zijn goed voor zwart. Zelfs slechte varianten zijn goed voor zwart. De verhouding witte overwinningen - Zwarte overwinningen is zolangzamerhand 1:2347 (ruime schatting).

Niettemin bracht Clerc deze speelwijze in beide WK-duels op het bord met het te verwachten resultaat. In '88 verloor de Nederlander tenminste nog in de hoofdvariant, in '90 speelde Tsjizjov met zwart een „slechte” variant, maar die won - zie hiervoor - ook gewoon.

Hiermee had Clerc (evenals de andere Nederlanders) Sijbrands geen dienst bewezen. Je kunt je afvragen of landgenoten elkaar wel een dienst moeten bewijzen in dit soort wedstrijden. Zou de afvaardiging van vijf Nederlandse dammers onderling een „team” moeten vormen?

Het is duidelijk dat er in dit geval geen sprake van kan zijn. De heren Clerc en Sijbrands praten al jaren

niet meer met elkaar, om onduidelijke en vermoedelijk nogal irrationele redenen. Nu is Sijbrands ook wel iemand met wie je na één verkeer kuchje vreselijk gebrouilleerd kan raken...

Nog een slechte verstandhouding binnen het Nederlandse team is die tussen Stokkel en Van Aalten. Dit tweetal praat ook niet meer met elkaar en zelfs remise-aanbiedingen gaan via de arbiter. De reden van deze vete ligt in de privé-sfeer en blijft - hoe amusant het allemaal ook is - hier verder onbesproken.

Een gezellig team dus, Sijbrands, Clerc, Stokkel, Van Aalten en Van der Wal; echt leuk om daar eens een vltreisje mee te maken; geen team echter dat een wereldkampioen oplevert in een WK.

Al mer al is de eindoverwinning van Tsjizjov, die overigens geen enkel punt cadeau heeft gehad, volkomen verdiend. Eigenlijk had hij nog een punt meer moeten hebben, als hij niet zo onterecht op de klok had verloren van de Afrikaan Macodou N'Diaye.